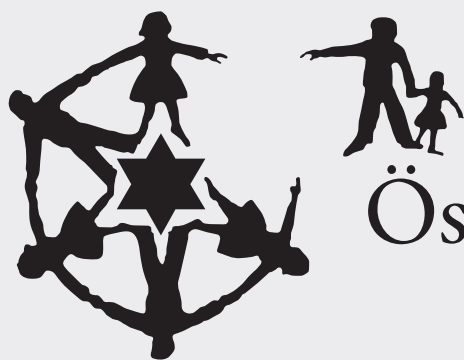

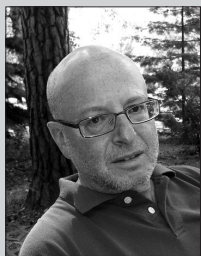

Östersjöjudisk **BULLETIN**

NR 3 · 2016

Glämstasommar – viktig brobyggare för framtiden

Fotboll – Glämsta – Gemenskap – Sommar

I detta nummer redovisar vi vår verksamhet 2015. Imponerande om jag får säga det själv, med visst jäv. Tack vare er, medlemmar, organisationer stiftelser, fonder och övriga bidragsgivare har vi kunnat göra våra viktiga insatser – nämligen att på olika sätt stödja enskilda judar och judiskt liv i Baltikum. Stort TACK till er alla. Vi får otaliga bevis på vilken nytta vårt arbete gör. I det här numret ber vi er särskilt tänka på att möjliggöra två familjers vistelse på Glämsta, se sid 7. Se till att göra det möjligt genom ett bidrag!

Under Kristi Himmelfärdshelgen möjliggjorde vi att få hit ett fotbollslag med judiska pojkar från Tallinn som deltog i den stora fotbollsturneringen PGT med Mak-

kabi-/Hakoahlag från hela Norden. Ca 400 unga judiska fotbollsspelare deltog och "vårt" estniska lag kämpade väl och vann massor av erfarenhet och nya kompisar, dessvärre vann de ingen match. Spelarna fick rejält med mer smak, trots en bruten arm och ett brutet nyckelben, och skall nu börja träna till nästa års turnering i Helsingfors. Ett frö är sätt.

Såväl vår Glämstasatsning som satsningen på att få hit ett pojklag i fotboll är delar av vår ambition att öppna ett fönster (åt båda håll) mot den judiska värld och gemenskap som finns så nära, tvärs över Östersjön – men som ibland känns så långt ifrån.

Avslutar med att önska er alla en skön och avkopplande sommar!

Thomas Bab/Ordförande

Det estniska laget; sittande Daniil Moshnin och Dmitri Fomin (skadade första matchen). Stående fr vänster ledarna Irina och Roman Laidinen, Aleksandr Kisselyov, Dan Seberstein, Leon Kermas, Fillipp Aronovitch, Mihkel Kokka, David Gammer, Mark Safran. Ej med på bilden; Martin Abramov. Foto: Thomas Bab.

Östersjödjudiskt
FORUM

Baltic Jewish
FORUM

SWEDEN

Verksamhetsberättelse för år 2015

Östersjödjudiskt Forum, ÖjF, startade – med namnet Aktionskommittén för Sovjets judar – 1971 och stödde s.k. refuseniks och Sions fångar i Sovjet. ÖjF är en ideell förening som fokuserar på socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt stöd till judar i Östersjöregionen (f d Sovjet). Hjälpens ges huvudsakligen i kontant form för lokala inköp. Biståndet lämnas ofta i samarbete med svenska och internationella hjälporganisationer. Kulturutbyte och andra former av samverkan är en viktig del av verksamheten. Samtidigt bekämpas alla former av antisemitism. Baltiska barns, familjers och seniorers deltagande i judiska sommarläger på Glämssta ingår i verksamheten. Vid årsskiftet 2015-2016 hade Östersjödjudiskt Forum ca 650 betalande medlemmar. Dessutom finns många sympatisörer utanför föreningen som stöder verksamheten ekonomiskt och på andra sätt.

Styrelsen har haft sammanträde sju gånger (3 februari, 17 mars, 7 maj, 26 maj, 4 september, 15 oktober och 26 november). Årsmöte hölls 26 maj på färjan till Tallinn. Styrelsen har bestått av Hans Kraitsik, ordförande, Bengt Sederowsky, vice ordförande, Tobias Rawet, kassör, och vidare Max Fischler, John Gradowski, Marianne Prager, Rut Milchner, Ulla Terling och Thomas Bab. Hans Kraitsik, ordförande, avgick vid årsmötet 2015 men kvarstår i styrelsen. Thomas Bab valdes till ny ordförande. Även Max Fischler avgick vid årsmötet 2015

Revisor har varit Bernt Heyman och revisorssuppleant Peter Christensen. Dina Markovich har varit valberedare.

På kontoret har Dina Markovich varit deltidsanställd. Hon har även varit styrelsens sekreterare. Hennes språkkunskaper i bl.a. ryska är värdefulla för verksamheten. Fanni Epstein har löpande skött medlems- och adressregistren under året.

Fem utgåvor av tidningen Östersjödjudisk bulletin har getts ut under året och spridits i ca 4 000 exemplar per utgåva. Den ideellt arbetande redaktionen har bestått av John Gradowski, Hans Kraitsik, Marianne Prager, Rut Milchner och Ulla Terling med Dina Markovich som sammanhållande kraft. Sedan årsmötet 26 maj ingår även Thomas Bab i redaktionen.

P.O. Box 5053
SE-102 42 Stockholm, Sweden

Telefon: 08-664 53 38
Fax: 08-664 05 91
E-mail adress: b.j.f@telia.com
www.ostersjodjudisktforum.se
www.balticjewishforum.se

Phone: +46 8 664 53 38
Fax: +46 8 664 05 91

Bankgiro: 5036-6822
ORG. NR: 802013-3842

Bulletinen skickas, förutom till våra medlemmar, till medlemmar av judiska församlingar i Sverige. Den skickas även till de judiska församlingarna i Baltikum och till JDCs (The American Joint Distribution Committee) representanter Moni Beniosev och Marina Astanowskaja. Vädjanden i bulletinen om ekonomiskt bistånd för speciella ändamål ger stort gensvar bland läsarna.

Medlemsavgiften under 2015 var 200 kr. Medlemsvärkning har bland annat skett i samband med utskick till medlemmarna i Stockholms, Göteborgs och Malmös judiska församlingar.

Aktiviteterna under verksamhetsåret listas nedan, i möjligaste mån i tidsföljd. En del återkommer årligen, andra är engångsföreteelser. Arbetet sker ofta i nära samarbete med JDC i Baltikum, med Moni Beniosev och Marina Astanowskaja som sakkunniga samt med de lokala judiska församlingarna.

*Det s.k. **Welfareprogrammet**, med kvartalsutbetalningar för mat och medicin till behövande personer i judiska församlingar i de baltiska länderna, har fortsatt under året. Bakgrunden är en privat och årligen förnyad **donation**, under 2015 på 69 000 euro. Vårt forum sköter administrationen. Donatorerna har uttalat sin belåtenhet med hur pengarna har använts.

*För **vaccinering** mot influensa för gamla och barn samt som utökat bidrag till Vinterhjälp i de baltiska länderna översändes 70 000 kr. År 2015 **vaccinerades totalt 450 personer** från Estland och Lettland. Det är en mycket viktig och uppskattad verksamhet som kan ha räddat liv.

*128 hushåll i Lettland, 24 i Litauen och 40 i Estland får **Vinterhjälp** i form av **bidrag till värmekostnaderna**. Totalt förmedlades 45 000 kronor för dessa ändamål.

*I en **lägesrapport** från Marina Astanowskaja (JDC) konstaterades bl.a. att flera av de fattigaste judarna bor på landsbygden, i småstäder och byar. Totalt distribueras vårt forums vinterhjälp till **25 olika platser** i de tre baltiska staterna (8 i Estland, 4 i Lettland, 13 i Litauen). Många utblottade judar skulle knappt överleva utan den hjälp som distribueras av församlingarna.

*Insamlingen till **pesachpaket** gav 110 000 kr. I samarbete med JDC har tusentals fattiga judar i Baltikum kunna fira pesach i bostaden eller vid gemensamma sederافتنار i församlingarnas regi. Pesachfirandet har varit **mycket uppskattat**.

*I maj gjorde alla styrelseledamöter en **kontaktresa till Tallinn** i Estland och träffade samtliga föreståndare för de judiska församlingarna i Baltikum och representanter för JDC i Baltikum. ÖjF:s verksamhet och framtida projekt diskuterades. Hans Kraitsik avtackades under högtidliga former för sitt mångåriga arbete och sitt engagemang för judarna i Baltikum.

*Uppropet i Bulletinen för att **gratulera Hans Kraitsik** i samband med hans 80-årsdag och för allt arbete han lagt ned på ÖjF, inbringade nästan 50 000 kr. Dessa kommer att användas i verksamheten och för olika former av bidrag.

*Arbetet med att skapa en **hemsida** för Östersjöjudiskt Forum är avslutat. Adressen är www.ostersjoudisktforum.se eller www.balticjewishforum.se

*Två familjer, en från Tallinn och en från Riga, deltog i **Familjeveckan på Glämsta** i juli. Från Tallinn deltog två små syskon, Nikita 8 år och Ksenia 4 år samt deras moster Oksana och mormor Valentina. Barnens mamma dog i cancer för två år sedan.

Från Riga deltog mamma Irina samt hennes två döttrar Ella 14 år och Inga 10 år. Fadern kunde inte följa med på grund av sjukdom. De utrustades med fickpengar, badhanddukar och sänglinne.

En gemensam hyllning från alla gick till maten. Ella från Riga uppskattade att ”man fick äta så mycket man ville av allt på bordet”. Både barn och vuxna njöt av Glämsta, den vackra naturen, det judiska livet där och uttryckte tacksamhet över att de fått delta i en för dem oförglömlig resa. ÖjF är tacksamma för alla fonder och enskilda bidragsgivare som gjort detta möjligt.

* Hans Kraitsik, Thomas Bab, Rut Milchner och Dina Markovich besökte de litauiska och estniska **ambassaderna** och presenterade ÖjF och vår verksamhet. Syftet var att knyta kontakter med ambassaderna och hitta former för **samarbete**, till exempel i kulturella frågor.

*ÖjF har tagit fram två typer av **Gåvobevis** som kan användas vid bemärkelsedagar eller i andra sammanhang. Det är ett fint sätt att bidra till ÖjF:s hjälpverksamhet.

*I oktober-november gjorde John Gradowski en **reportageresa till Tallinn** och träffade Samuli Rubinstein, historiker och styrelseledamot i Tallinns judiska församling som berättade om Estlands politiska och ekonomiska utveckling. Han intervjuade Alla Jakobsson, ordförande i församlingen, om antisemitismen i Estland och fick veta att relationerna med det officiella Estland är mycket goda. John träffade även Liza Liebmans, ansvarig för Welfare Center i Tallinn och för projektet ”Building a better life for the Jewish single parent families in Estonia” (Bättre livskvalitet för ensamstående judiska mammor med barn). De besökte en av de familjer som omfattas av hjälpen och inte skulle klara sig utan den.

*ÖjF beslutade att **stödja projektet** ”Building a better life for the Jewish single parent families in Estonia” som finansieras av Rodef Cheseds bidrag på 30 000 kr för att stödja judiska barnfamiljer i nöd samt av C-E Levins bidrag på 50 000 kr till konkreta projekt för behövande kvinnor. Detta projekt genomförs tillsammans med Judiska församlingen i Tallinn. Även enskilda givare har bidragit med medel till detta projekt.

* I slutet av året beslöts även om 25 000 kr till Chanuka/Vinterhjälpen i Baltikum för utbetalning tidigt 2016.

Under året har vi kunnat **hjälpa många** – obemedlade pensionärer såväl som arbetslösa yngre föräldrar – i de baltiska länderna. I stor utsträckning handlar det om mat: gemensamma varma måltider i församlingarnas regi, matpaket hem till dem som inte kan lämna sina bostäder, pesachpaket med matze och andra förnödenheter samt gemensamt firande av judiska helger i församlingens egna eller i hyrda lokaler.

Stärkandet av den judiska identiteten genom lägervistelse med svenska jämnåriga på Glämsta har uppskattats av alla som fått chansen att delta. För ansträngda barnfamiljer har det varit en välbehövlig semester. Många har känt sig svältfödda på judiskt liv och har upplevt vistelsen som en vitamininjektion.

Gåvor till verksamheten har kommit från **många**. Det är här inte möjligt att räkna upp alla vårt forums generösa donatorer. Inte heller kan gåvorna rangordnas. Alla är givna med gott hjärta och är mycket välkomna.

Våra större- och i många fall återkommande – institutionella bidragsgivare under året var Werner och Gunilla Guters stiftelse, Rodef Chesed, Carl Erik Levins stiftelse, Stiftelsen Clas Groschinskys minnesfond, Stiftelsen Warburgs donationsfond, Leopold Herssons minnesfond och Föreningen Förintelsens överlevande. Återkommande övriga bidragsgivare var Judiska Kvinnoklubben, Dafke, Club 10, Gubb 10 samt Fria kristna missionen. Gåvor har också inkommit för att hedra personer i samband med en högtidsdag samt för att minnas personer som gått bort. I samband med den senare typen av gåvor skickar ÖjF ut ett gåvobevis där gåvosumman anges samt de personer som bidragit till gåvan.

Under år 2015 har vårt Forum fått två arv från två trogna och stödjande medlemmar. Dessa medel har reserverats för framtida kostnader och nya projekt i Baltikum.

Vi tackar även alla givmilda privatpersoner och de som skänkt gåvor till högtids- och minnesdagar. **Vi vill tacka alla** – här nämnda likaväl som onämnda – som med **arbetsinsatser och pengar** har stöttat verksamheten. **Alla gåvor**, stora och små, **hjälp oss att hjälpa**.

Thomas Bab

Hans Kraitsik

Bengt Sederowsky

Tobias Rawet

John Gradowski

Marianne Prager

Rut Milchner

Ulla Terling

I år kommer två familjer att resa till Glämstas familjevecka

Text: *Rut Milchner*

Rut Milchner, styrelseledamot och medlem i redaktionen.

Från Riga kommer familjen Avad som består av mamma EGINE, 38 år och barnen Aiman, 5 år och Dana, 9 år som går i en judisk skola. I familjen finns även mormor Tatiana Sarkisyan, 64 år och mormorsmor Galina Armanova, 91 år.

Familjen bor i ett gammalt hus, i en trerumslägenhet på 60m² som tillhör EGINES mormor. Hyreskostnader är ca 160 Euro per månad. Pappan i familjen bor utomlands och bidrar inte till familjens ekonomi eller hjälper till på annat sätt. Tatiana och Galina får hjälp av Judiska församlingens sociala center. Den huvudsakliga inkomsten för familjen är Tatiana's pension på 300 Euro, Galina's pension på 250 Euro och barnens underhåll på 34 respektive 14 Euro. EGINE kan inte arbeta eftersom det inte finns plats för Aiman på daghem.

Familjen tycker det är mycket viktigt att barnen får leva ett judiskt liv och de deltar i många aktiviteter som Rigas judiska församling anordnar.

Familjen Gorchakov från Tallinn består av mamma Olga, 41 år och sönerna Pjotr, 11 år och Timofei, 14 år.

Olga Gorchakova är ensam mamma och uppfostrar sina pojkar själv. Hon separerade från deras pappa för länge sedan. Han betalar inte underhåll eller ger något som helst stöd. Olga är lärare i engelska. Hon har alltid arbetat hårt och varit självständig och oberoende. Men det är svårt för henne finansiellt att skicka barnen på sommarläger, seminarier och andra aktiviteter som familjen är intresserad av.

Familjen är aktiv i Tallinns judiska församling. De deltar i många familjeaktiviteter som församlingen organiserar och får då bidrag från de olika familjeprogram på den Judiska församlingen i Tallinn. Pojkarna deltar i sportaktiviteter och går på konstskola. Olga sjunger i församlingens musikgrupp "Mahol". Hon är också medlem i stadens "intellektuella klubb" och församlingen bjuder in henne för att vara ledare när man anordnar frågesporter och andra intellektuella aktiviteter, till exempel under Golden Age Camp, som är en femdagars vila i en vacker miljö för baltisk-judiska seniorer och som också stöds av Östersjöjudiskt Forum. Vi på ÖjF hoppas att vistelsen i Sverige och på Glämsta kommer att ge familjerna en välbehövlig semester, en känsla av judisk gemenskap över gränserna och ett minne för livet. Vi är tacksamma för alla fonder och enskilda bidragsgivare som gör detta möjligt! ■

FOTO: JELENA IVANOVA

Mamma EGINE med barnen Dana och Aiman.

En ny Glämstasommar med judiska barnfamiljer från Baltikum

Under en rad av år har vi tack vare våra läsare och stödjande organisationer kunnat inbjuda behövande barnfamiljer från de baltiska länderna till en skön vistelse på Glämsta.

I år inviterar vi två judiska barnfamiljer från Baltikum till första familjeveckan på Glämsta. En familj kommer från Estland och den andra kommer från Lettland (se artikel på sid 7). Barn och föräldrar kommer att få ta del av våra judiska aktiviteter och traditioner tillsammans med andra judiska familjer. Vi förser samtliga med hygienartiklar, fickpengar mm. Vi står dessutom för alla resekostnader, försäkringar samt uppehälle på Glämsta. Vi vet att dessa dagar på Glämsta ger en behövande avkoppling, ökad judisk kunskap och identitet samt vänner för livet.

FOTO D. MARKOVICH

Jelena Nepomnjastsaja från Tallin med barnen Marek 9 och Arune 3, njöt av Familjeveckan på Glämsta år 2014.

Östersjödjudiskt Forum hoppas att Du genom Ditt bidrag gör det möjligt att ge våra barnfamiljer en oförglömlig sommar även i år.

Utan din hjälp kan vi ingenting göra – med din hjälp kan vi göra mycket!

Thomas Bab/ordförande

Besök vår hemsida www.ostersjodjudisktforum.se och läs mer om vår verksamhet. Kom gärna med synpunkter/tips på sidan och vår verksamhet.

Östersjödjudisk **BULLETIN**

Ansvarig utgivare
Thomas Bab
Östersjödjudiskt Forum
Baltic Jewish Forum
Sweden

Redaktion
Thomas Bab
Hans Kraitsik
Dina Markovich
John Gradowski
Marianne Prager
Rut Milchner
Ulla Terling

Adress
Östersjödjudiskt Forum
Box 5053
102 42 Stockholm

Telefon
08-664 53 38

Fax
08-664 05 91

E-post
b.j.f@telia.com
<http://www.ostersjodjudisktforum.se>

Medlemsavgift
200 kr/år
Bankgiro 5036-6822

Den ideella föreningen Östersjödjudiskt Forum fokuserar på socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt bistånd och stöd till judar i Östersjöregionen (f d Sovjet), ofta i samarbete med svenska och internationella hjälporganisationer. Kulturutbyte och andra former av samverkan är en viktig del av verksamheten. Parallellt med detta bekämpas alla former av antisemitism.

ISSN 1403-5685

Citera oss gärna – men ange källan!

Tryck
Hallvigs Reklam AB

Omslagsbild
Ksenia Razvedchenko från Tallin, 4 år, fick upp en stor fisk när hon var på Glämsta sommaren 2015.
Foto: Östersjödjudiskt Forums bildarkiv.